

Univerzita třetího věku TUL slaví čtvrtstoletí. V covidu ukazovala cestu ostatním

27.4.2023 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

„Většina ze studujících je pro mne velkou inspirací. Je to setkávání s aktivními, pozitivními, vysoce motivovanými a duchem stále mladými lidmi, kteří mají touhu se stále něco nového dozvědět, být v kontaktu, bavit se,“ řekla Jitka Pacltová, ředitelka Centra dalšího vzdělávání, pod které U3V TUL patří.

Stejně nadšeně mluvil o studujících U3V moderátor pořadů České televize Hyde Park Civilizace nebo Věda 24 Daniel Stach, jenž byl během dne oslav jedním z gratulantů. Popularizátor vědy už vyzpovídal přes třicet laureátů Nobelovy ceny a světových vědců nebo se jako první televizní moderátor v ČR spojil s kosmonautem na oběžné dráze. Zákulisí práce svého týmu přiblížil ve své přednášce.

„Mám radost z toho, že univerzitu třetího věku navštěvuje tolik nadšených studujících. Svědčí to o tom, že věda je úplně pro všechny. Tady vůbec neplatí, že zájem o vědu, což je vlastně svět kolem nás, končí v nějakém věku. Naopak. Když mluvím s posluchači univerzit třetího věku, kladou mi otázky, které jdou opravdu k jádru věci. A hlavně se nebojí ptát a také mají zajímavé úhly pohledu,“ řekl Daniel Stach před začátkem své přednášky pro posluchače U3V, pedagogy, pozvané hosty a veřejnost. Během ní bavil vtipnými momenty z natáčení svých vědeckých pořadů a neváhal předvést třeba i hlasitý šimpanzí pozdrav. Moderátora jej naučila věhlasná biologka Jane Goodallová. Sklidil za to bouřlivý potlesk.

Nekončící touhu poznávat v jakémkoli věku vyzdvihl i rektor TUL Miroslav Brzezina. *„Rozhodli jste se poznávat dál i ve věku, kdy už mnozí vaši vrstevníci ztrácejí touhu učit se novým věcem, držet krok s dobou, zkrátka být mladí duchem. Na věku ve skutečnosti tolik nezáleží, je to jen číslo. Mnohem důležitější než věk je právě váš zájem stále se vzdělávat, pracovat na sobě a mít radost ze života. Dnes je to potřeba víc než kdy jindy,“* řekl rektor Miroslav Brzezina.

V České republice vznikaly Univerzity třetího věku od druhé poloviny 80. let minulého století. Všechny jsou dnes zaštitěny mateřskou univerzitou a sdružily se pod Asociaci univerzit třetího věku ČR.

O založení Univerzity třetího věku na naší univerzitě se zasloužila Eva Dvořáková, někdejší ředitelka Centra dalšího vzdělávání TUL, a tehdejší děkan fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Jaroslav Vild s emeritním děkanem téže fakulty Jiřím Vackem. Třemi startovními kurzy byly Psychologie, Sociologie a Úvod do práce s PC.

V počátcích byl program pro seniory sestavován výlučně ze studijní nabídky Fakulty přírodovědně humanitní a pedagogické TUL, postupně se přidala nabídka fakult ekonomické, textilní, strojí, umění a architektury, mechatroniky, informatiky a mezioborových studií a od loňského roku je zapojena i fakulta zdravotnických studií.

„V minulosti byly velmi vyhledávané kurzy práce s počítači. Tradičně je velký zájem o jazykové kurzy, zejména angličtinu. V současnosti je velká poptávka o kurzy práce s chytrými telefony nebo o historické, výtvarné i sportovní kurzy. V každém roce nabídku inovujeme. Oblíbené kurzy zůstávají a přibude vždy minimálně pět nových kurzů, tak aby měli z čeho vybírat i nejvěrnější posluchači,“ doplnila ředitelka Pacltová.

Nejstarší libereckou studentkou U3V TUL je Olga Porkertová. Letos v létě oslaví devadesátku a posluchačkou je již 23 let. Nejméně polovinu této doby navštěvuje kurzy němčiny.

Marta Ponocná je zase nejstarší studující na pobočce U3V v České Lípě. Od loňského roku navštěvuje kurzy Jaroslavy Šiftové a tento měsíc oslavila 95 let.

Anita Vrabcová začala loni s dvousemestrovým kurzem využití bylin a letos pokračuje v angličtině. *„Ještě pracuji a angličtina se vždycky hodí,“* přiblížila Anita Vrabcová a dodala: *„Kurzy mě moc baví. Pokaždé si člověk vybere něco, co ho nadchne a v čem se může dál rozvíjet.“*

Věra Matyášová navštěvuje kurzy šestnáctým rokem. Studuje angličtinu, symboliku Libereckého kraje, ve speciálním online kurzu zlepšuje paměť. *„Pro nás je důležité, že jdeme mezi kamarády, kde nám je dobře a zároveň se stále něco dozvídáme. Vznikla tu spousta nových přátelství a život bez univerzity třetího věku si už neumím představit,“* zhodnotila Věra Matyášová, jež dlouhé roky pracovala jako statistička.

Věra Matyášová svými slovy dokládá, že neméně důležitá je i sociální funkce kurzů. Studující si užívají pospolu trávený čas a organizují i společné akce mimo kurzy. Velkou ránu proto pro U3V představovaly koronavirové restriktce, kdy se senioři nemohli osobně vidat. *„Covid pro nás bylo asi nejtěžší období. Najednou jsme nevěděli, co bude dál. Spásou ale byla online výuka a nakonec jsme z této vynucené náhrady osobního setkávání udělali klad. Kurzy jsme nahrávali a díky tomu se mohli zájemci k oblíbeným přednáškám kdykoliv vrátit. Navíc se senioři naučili nové dovednosti s počítači. Velmi nás to posunulo. Ostatně, online kurzy máme stále. Díky nim u nás mohou učit i lidé z druhého konce republiky,“* uvedla Petra Palaščíková, která U3V v současnosti organizuje.

A pružnou reakci na covidová opatření ocenil i Pavel Helan, prezident Asociace univerzit třetího věku ČR. *„V souvislosti s tímto těžkým obdobím to byl váš liberecký tým, který přišel s výborným nápadem, jak umožnit výuku seniorům po celé republice. Tedy vytvářet slajdy, obrázky a vůbec materiály propojené s přednáškami. V rámci asociace jsme jej realizovali.“*

A online zpívali a nacvičovali dokonce i členové pěveckého sboru Aurea Rosa, který při liberecké U3V funguje. *„Došlo mi to na tehdejších online celostátních semináři pro sbormistry. Naše technické řešení jiné sbory nepoužívaly, byli jsme v tom v tom ojedinelí a mnozí se chtěli inspirovat. I proto jsem vytvořila manuál našeho stylu práce,“* uvedla sbormistryně Jana Konvalinková. Sbor jen díky čistě virtuálnímu setkávání dokázal secvičit zcela nový repertoár původně určený pro vystoupení ve Velké Británii a hned po skončení lockdownu vyrazil na vystoupení. *„Pro nás nebylo důležité jen zpívání. Alespoň na dálku jsme byli v kontaktu, mohli jsme si zkrátka vyprávět a povzbuzovat se v té těžké době. Ta sounáležitost nám moc pomáhala,“* doplnila Jana Konvalinková.

Proč by měla U3V TUL dál fungovat? *„Bez ní by šest set seniorů z Libereckého kraje přišlo o důležitou životní náplň, neměli by tolik možností, kde udržovat zdravé tělo a ducha, neměli by tolik příležitostí k sociálním kontaktům. A také: kdo je zaměstnaný nějakými aktivitami, nemá čas se zaobírat ‚bolístkami‘. Osobně doufám, že až za nějakých dvacet let půjdu do důchodu, bude tu U3V TUL stále a já si ji budu moci užívat v roli posluchače,“* uzavřela Jitka Pacltová.

<https://tuni.tul.cz/a/univerzita-tretiho-veku-tul-slavi-ctvrtstoleti-v-covidu-ukazovala-cestu-ostatnim-147090.html>